

CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH OBIEKTÓW INŻYNIERSKICH WRAZ ZE SFORMUŁOWANIEM WYMAGAŃ DO MONITORINGU

Prof. dr hab. inż. Henryk Zobel

Dr inż. Thakaa Alkhafaji

Mgr inż. Wojciech Karwowski

Mgr inż. Przemysław Mossakowski

Mgr inż. Marcin Wróbel

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Pomiary i monitoring uszkodzeń mostów betonowych

Lp.	Uszkodzenie	Zakres pomiaru i ewentualnie metoda pomiaru
1.	Ubytki warstwy otuliny	Grubość od 0 do 7 cm
2.	Korozja zbrojenia miękkiego	Grubość w zależności od średnicy pręta
3.	Korozja kabli sprężających	Do ustalenia
4.	Zobojętnienie betonu	Metody chemiczne
5.	Zachlorkowanie betonu	Metody chemiczne
6.	Rysy	Rozwartość od 0,1 do 1 mm
7.	Zacieki	Obserwacja za pomocą kamery
8.	Wykwity	Obserwacja za pomocą kamery
9.	Wypłukiwanie cementu	Obserwacja za pomocą kamery
10.	Stalaktyty	Obserwacja za pomocą kamery

Pomiary i monitoring uszkodzeń mostów stalowych

Lp.	Uszkodzenie	Zakres pomiaru i ewentualnie metoda pomiaru
1.	Korozja powierzchniowa	Grubość od 1 do 5 mm
2.	Korozja wżerowa	Grubość od 1 do 5 mm
3.	Korozja rozwarstwiająca	Grubość od 1 do 5 mm
4.	Korozja szczelinowa	Grubość od 1 do 5 mm
5.	Ubytki powłoki malarskiej	Grubość od 50 do 300
6.	Deformacje elementów (zmiana płaskiej postaci)	Od 1 mm do 100 mm
7.	Poluzowanie nitów i śrub	Do ustalenia
8.	Pęknięcia spoin	RTG, USG i inne
9.	Korozja lin podwieszenia	Do ustalenia
10.	Nieszczelności bloków kotwiących	Obserwacja za pomocą kamery

USZKODZENIA ŁOŻYSK I ELEMENTÓW WYPOSAŻENIA MOSTÓW

Lp.	Element	Uszkodzenie	
1.	Łożyska	Skorodowanie	Zablokowanie
2.	Urządzenia dylatacyjne	Ubytek wypełnienia masą bitumiczną	Nieszczelność Zablokowanie
3.	Nawierzchnia	Koleiny	Spękania i pęknięcia
		Fałdowanie	Lokalne ubytki Brak spadków
4.	Krawężniki	Ubytki	Wykruszenia
5.	Izolacja	Nieszczelność	
6.	Odwodnienie	Złe osadzenie wpustów	Korozja rur spustowych
7.	Bariery ochronne	Brak	Deformacje
8.	Balustrady	Deformacje	Ubytki powłok antykorozyjnych
9.	Oświetlenie	Uszkodzenie połączeń z konstrukcją nośną	

**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

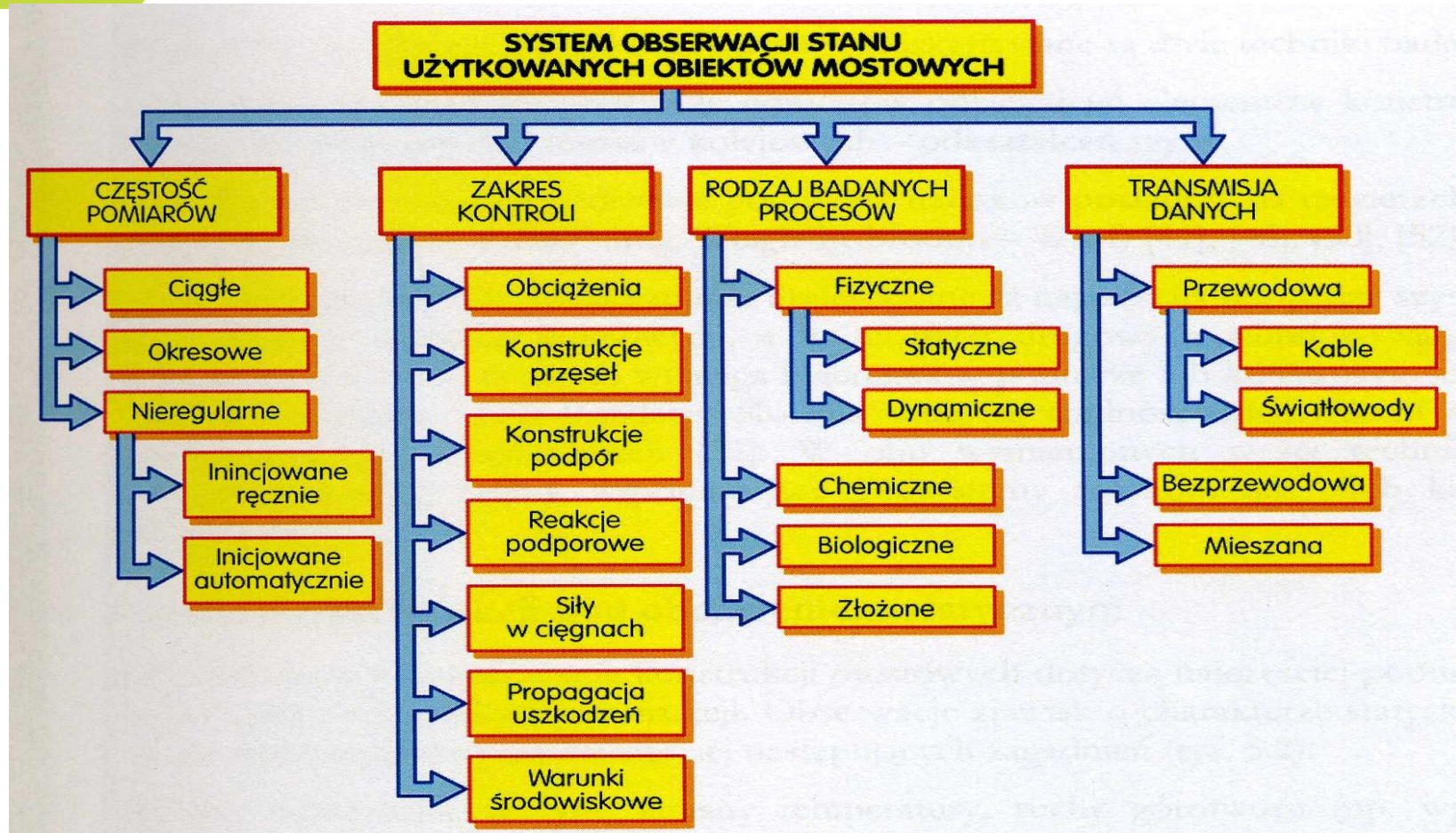

Mierzona wielkość	Czujniki i techniki pomiarowe	Rodzaj badań		
		statyczne	dynamiczne	systematyczna kontrola
Przemieszczenia liniowe	techniki geodezyjne	●		●
	czujniki mechaniczne	●		
	czujniki indukcyjne	●	●	●
	czujniki strunowe	●		○
	bezkontaktowe czujniki pojemnościowe	●	●	●
	czujniki wiropładowe	●	●	●
	czujniki światłowodowe	●	●	●
	techniki laserowe	●	●	○
	techniki radarowe	●	●	○
Przemieszczenia kątowe	czujniki hydrauliczne	●		○
	czujniki żyroskopowe	●	○	●
	inklinometry	●	●	●
Odkształcenia	czujniki mikroelektromechaniczne (ang. MEMS)	●	●	●
	czujniki elektrooporowe	●	●	●
	czujniki światłowodowe	●	●	●
	czujniki strunowe	●	○	○
Prędkości drgań	czujniki mikroelektromechaniczne (ang. MEMS)	●	●	●
	czujniki piezoelektryczne		●	●
	czujniki pojemnościowe		●	●
	czujniki bezwładnościowe		●	●
	czujniki indukcyjne		●	●
	techniki radarowe		●	○
	techniki laserowe		●	○
	czujniki mikroelektromechaniczne		●	●
Przyspieszenia drgań	czujniki piezoelektryczne		●	●
	czujniki pojemnościowe		●	●
	czujniki bezwładnościowe		●	●
	czujniki indukcyjne		●	●
	techniki radarowe		●	○
	techniki laserowe		●	○
	czujniki mikroelektromechaniczne(ang. MEMS)		●	●
Rozwartość rys	czujniki mechaniczne (wibrografy)		●	○
	pomiar bezpośredni	●		○
	czujniki mechaniczne	●		○
	czujniki indukcyjne	●	●	●
Siły wciągach i reakcje podporowe	czujniki światłowodowe	●	●	●
	czujniki elektrooporowe	●	○	●
Procesy degradacji	czujniki piezoelektryczne	●	○	●
	czujniki emisji akustycznej	●	○	○
	czujniki poziomu chlorków w betonie	○		●
	czujniki poziomu pH	○		●
Obciążenia użytkowe	czujniki zagrożenia korozją	○		●
	czujniki nacisków kół		○	●
Temperatura	kamery telewizyjne		○	●
	termopary	●	○	○
	czujniki światłowodowe	●	○	○
	termometry opornościowe	●	○	○
Wilgotność	czujniki mikroelektromechaniczne (ang. MEMS)	●	○	●
	higrometry	○	○	○
Siła i kierunek wiatru	czujniki mikroelektromechaniczne (ang. MEMS)	○	○	●
	wiatromierze	○	●	●
Poziom wody w rzece	czujniki poziomu wody	○	○	●
	czujniki prędkości przepływu wody	○	○	●

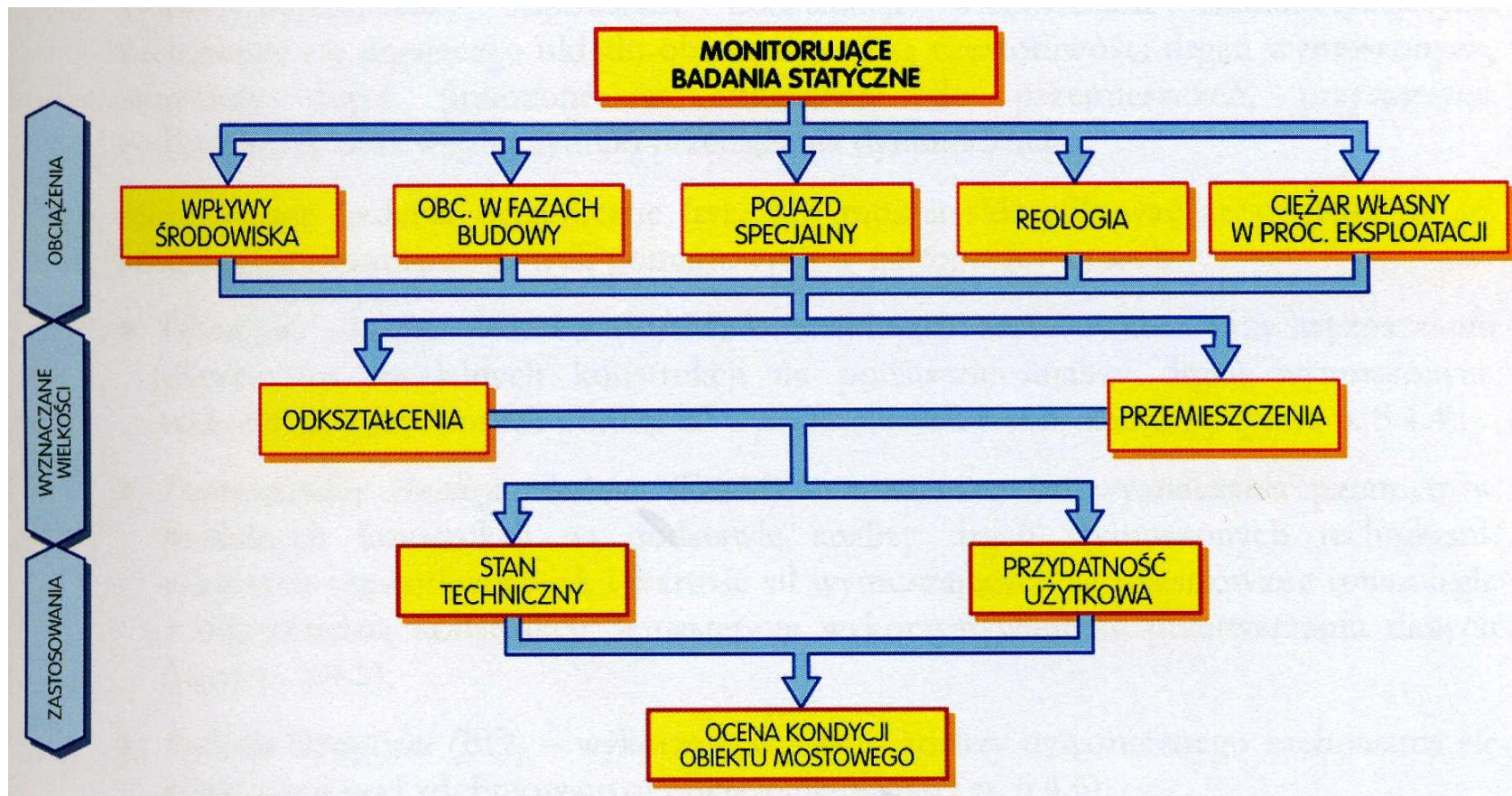
Lp.	Kryterium klasyfikacji	Rodzaj mostów	
		Klasyfikacja I-ego stopnia	Klasyfikacja II-ego stopnia
1.	Funkcje użytkowe obiektu	- Mosty drogowe	
		- Mosty kolejowe	
		- Mosty tramwajowe	
		- Mosty dla pieszych	
		- Mosty specjalne	
		- Różne inne mosty	
2.	Materiał konstrukcyjny przęsła	Kamienne	
		Drewniane	
		Betonowe	Beton niezbrojony
			Żelbet
			Beton sprężony
		Metalowe	Żeliwne
			Stalowe
			Ze stopów aluminium
		Mieszane	Stalowo-betonowe
		Kompozytowe	
3.	Liczba przęseł	Mosty jednoprzęsłowe	
		Mosty wieloprzęsłowe	
4.	Schemat statyczny konstrukcji	Mosty belkowe	O przęsłach wolopodpartych
			O przęsłach wspornikowych
			O przęsłach ciągłych i przegubowych
			O przęsłach ciągłych i bezprzegubowych

		Mosty płytowe	Jak belkowe
		Mosty kratownicowe	Jak belkowe
		Mosty ramownicowe	Jak belkowe
		Mosty łukowe	O pomostach podwieszonych do łuku
			O pomostach częściowo opartych na łuku, a częściowo podwieszonych
		Mosty podwieszone	
		Mosty wiszące	
5.	Usytuowanie pomostu	Jazda górą	
	względem dźwigarów	Jazda dołem	
	głównych	Jazda pośrednia	
		Mosty wielopoziomowe	
6.	Liczba dźwigarów	Mosty jednodźwigarowe	
	głównych	Mosty dwudźwigarowe	
		Mosty wielodźwigarowe	
7.	Sposób oparcia przęseł na podporach	Przęsła podparte poprzez łożyska lub przeguby	
		Przęsła połączone z podporami bezprzegubowo	
		Przęsła częściowo podpartych przez łożyska, a częściowo połączone z podporami bezprzegubowo	

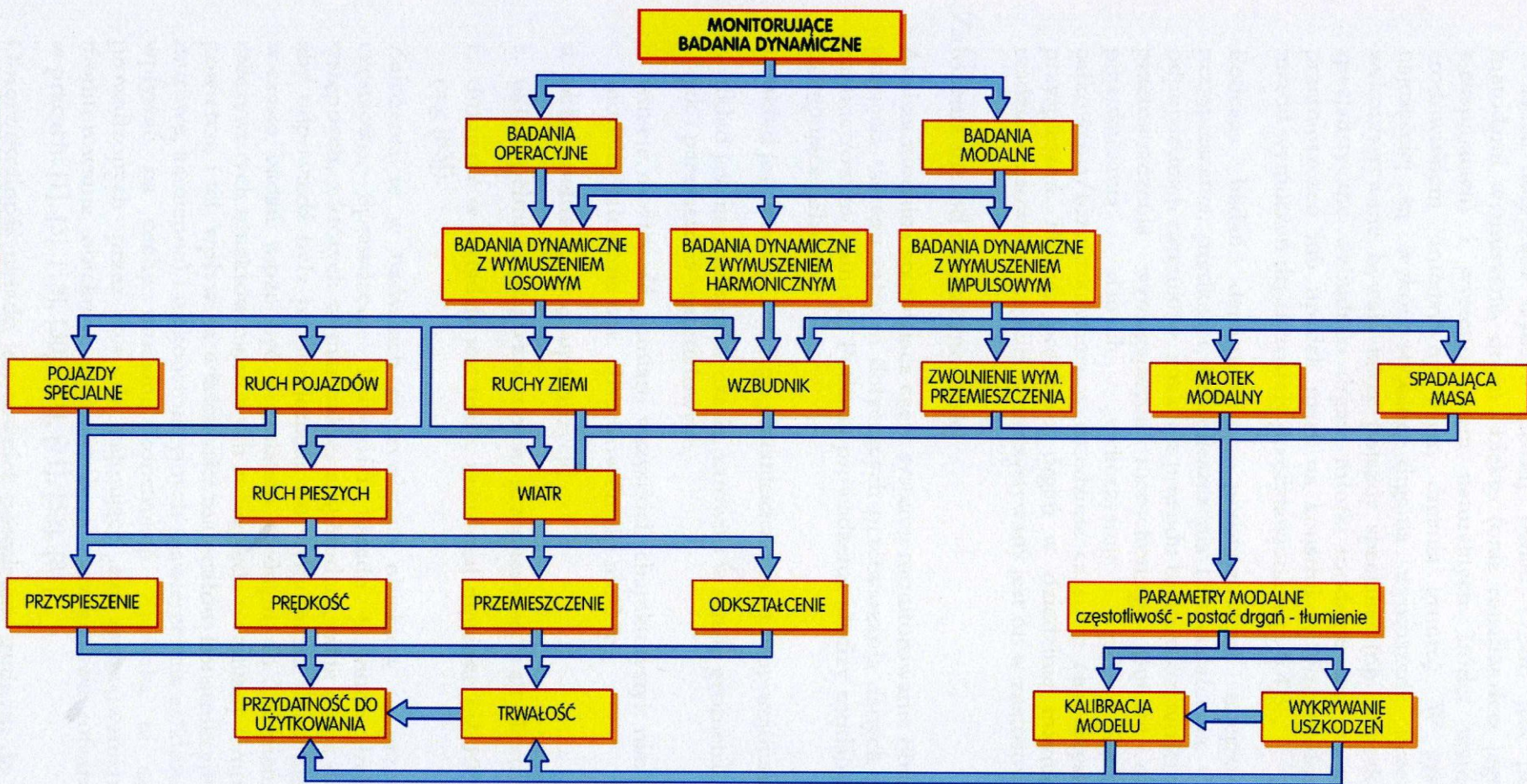

MONITORUJĄCE BADANIA STATYCZNE – OBCIĄŻENIA, WYZNACZANE WIELKOŚCI I ZAKRES ZASTOSOWAŃ WYNIKÓW

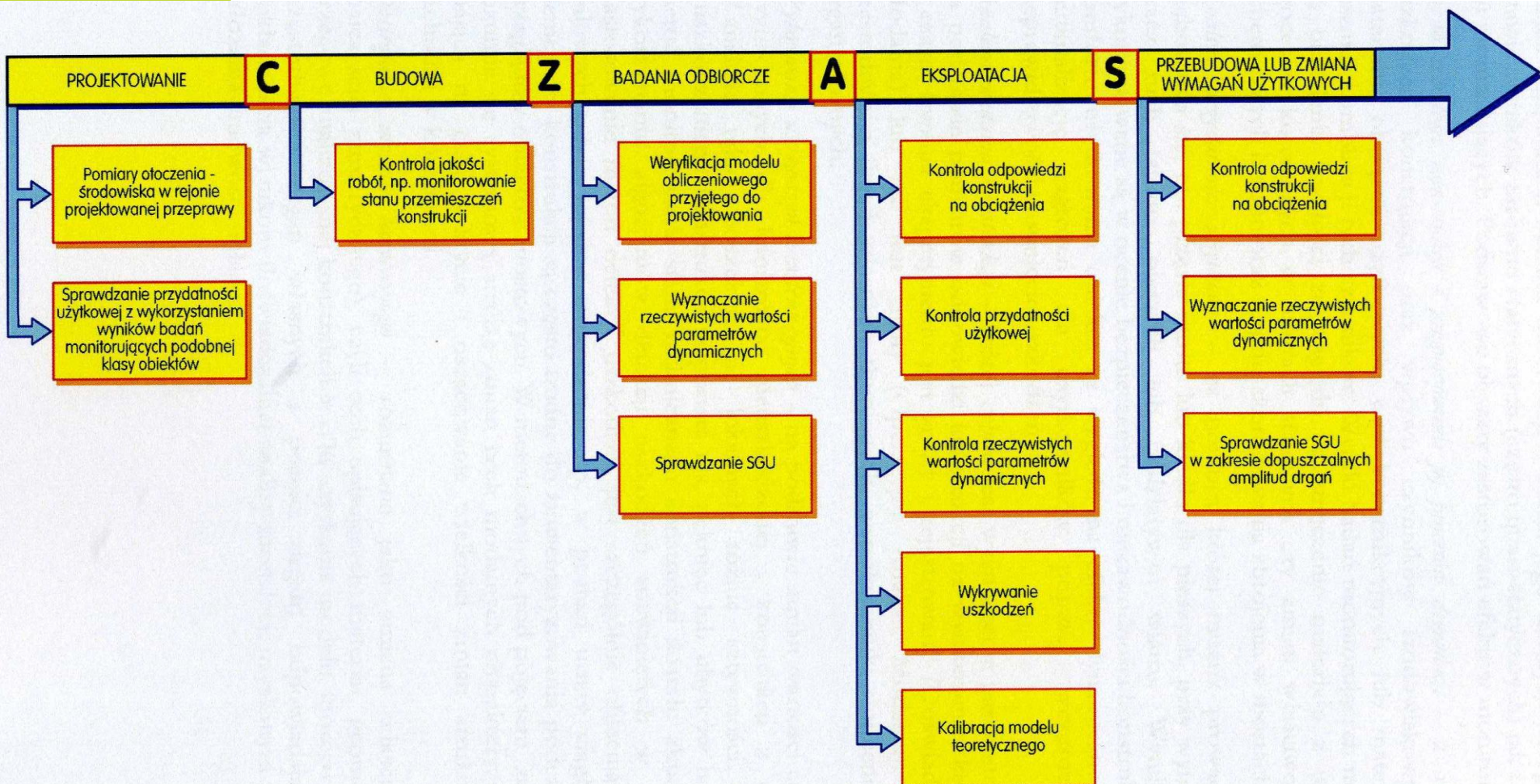
RODZAJE BADAŃ
 RODZAJE BADAŃ
 WYZNACZANE WIELKOŚCI
 ZASTOSOWANIA

WYKORZYSTANIE BADAŃ MONITORUJĄCYCH W RÓŻNYCH ETAPACH BUDOWY I EKSPLOATACJI OBIEKTÓW MOSTOWYCH

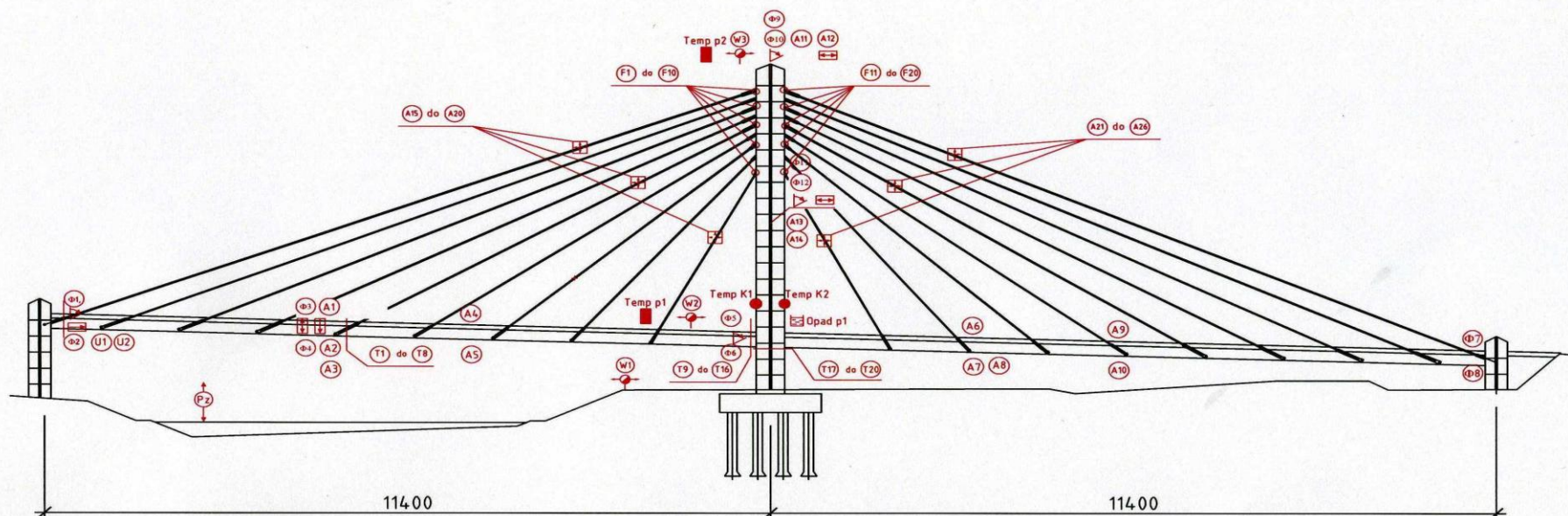
INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

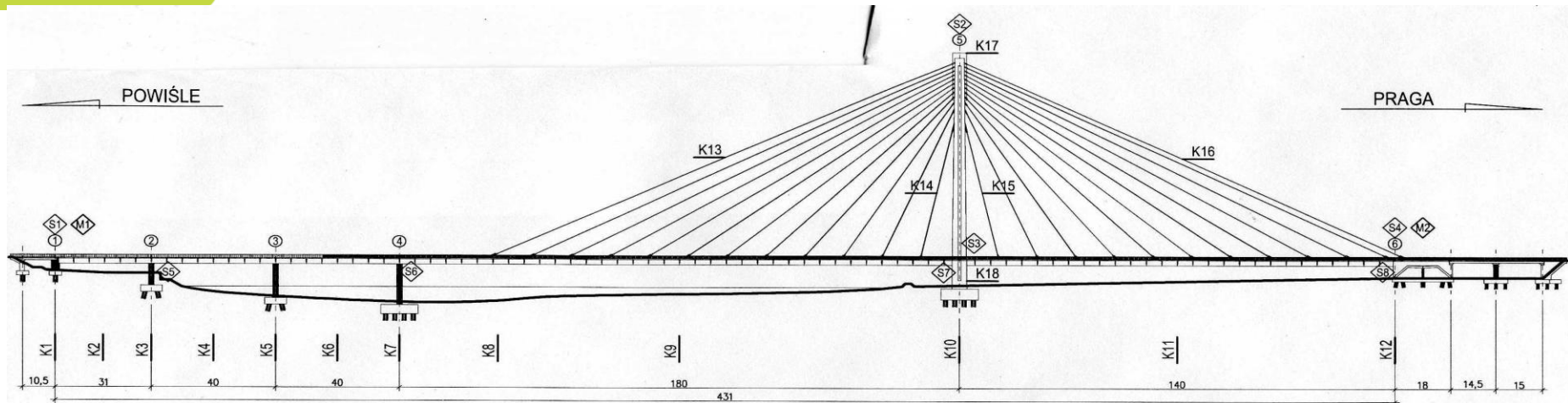

Legenda:

- ▲ (T1) - TENSOMETRYCZNE PUNKTY POMIAROWE
- ▷ (Φ1) - PUNKT POMIAROWY KĄTA OBROTU
- ⊞ (A1) - PUNKT POMIAROWY PRZYSPIESZEŃ
- ⊞ (A2) - PUNKT POMIAROWY PRZYSPIESZEŃ WANTY
- (F1) - PUNKT POMIAROWY SIŁY W WANTACH
- ⊞ (U1) - PUNKT POMIAROWY PRZEMIESZCZEŃ
- Temp K1 - PUNKT POMIAROWY TEMPERATURY KONSTRUKCJI
- Temp p1 - PUNKT POMIAROWY TEMPERATURY POWIETRZA
- ⊞ (W1) - WIATROMIERZ, PUNKT POMIAROWY PRĘDKOŚCI I KIERUNKU WIATRU
- ⊞ Opad p1 - PUNKT POMIAROWY OPADU ATMOSFERYCZNEGO
- ⊞ (P2) - PUNKT POMIAROWY ZWIERCIADŁA WODY

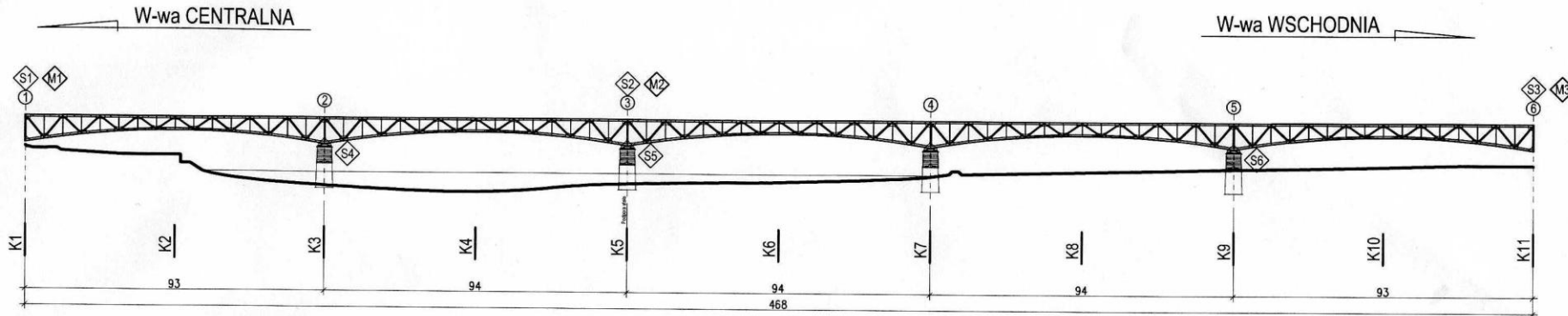
Punkty monitoringu konstrukcji:	USTRÓJ NOŚNY												KABLE PODWIESZENIA						PYLON			
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8	K9	K10	K11	K12	K13	K14	K15	K16	K17	K18				
KP - czujnik do pomiaru przemieszczeń x, y, z	x	2*1	x,y,z	2*1	x	2*1	x,y,z	2*1	x	2*1	x,y,z	2*1	x	2*1	x,y,z	2*1	x	2*1	x,y,z	2*1		
KK - czujnik do pomiaru przemieszczeń kątowych względem osi x, y, z	y,z	2*1	x,y,z	2*1	y,z	2*1	x,y,z	2*1	y,z	2*1	x,y,z	2*1	y,z	2*1	x,y,z	2*1	y,z	2*1	x,y,z	2*1		
KA - czujnik do pomiaru przyspieszeń x, y, z			x,z	2*1			y,z	2*1			y,z	2*1			y,z	2*1			y,z	2*1		
KO - czujnik do pomiaru odkształceń (tensometry)			x,z	2*1			2*4+4				2*4+4				2*4+4				2*4+4			
KN - czujnik do pomiaru zmian siły w kablach podwieszenia							2*4+4				2*4+4				2*4+4				2*4+4			
KG - geodezyjny punkt pomiaru przemieszczeń x, y, z	x,y,z	1	x,y,z	1	x,y,z	1	x,y,z	1	x,y,z	1	x,y,z	1	x,y,z	1	x,y,z	1	x,y,z	1	x,y,z	1		
KT - czujnik do pomiaru temperatury materiału konstrukcji		3								3						3				3		

Czujniki monitorujące otoczenie - środowisko konstrukcji:	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8
ST - czujnik do pomiaru temperatury powietrza	+	+	+	+		+	+	
SH - czujnik do pomiaru wilgotności względnej	+	+	+	+		+	+	
SC - czujnik do pomiaru ciśnienia atmosferycznego	+	+	+	+		+	+	
SR - wskaźnik punktu rosy	+	+	+	+		+	+	
SW - czujnik do pomiaru kierunku i siły wiatru	+	+	+	+		+	+	
SP - czujnik do pomiaru promieniowania/słonecznienia	+	+	+	+		+	+	
SD - czujnik określający opad atmosferyczny i jego ilość (deszcz, śnieg, grad)			+					
SF - punkt pomiarowy wysokości lustra wody (wodowskaz)					+	+	+	+
SV - czujnik do pomiaru szybkości przepływu wody, wielkości przepływu					+	+	+	+
SD - punkt dozoru wizyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+

Czujniki/punkty monitorujące obciążenia użytkowe mostu:	M1	M2
M1 - czujnik identyfikujący pojazdy	+	+
MP - czujnik liczący pojazdy, rowerzystów, pieszych	+	+
MV - czujnik do pomiaru prędkości pojazdów, rowerzystów, pieszych	+	+
MO - czujnik określający obciążenie od osi pojazdu (masę pojazdu), rowerzystów, pieszych	+	+

Most Średnicowy w Warszawie. Schemat rozmieszczenia elementów systemu monitoringu

Punkty monitoringu konstrukcji:	K1, K2, ..., K11				
	no	x	y	z	
KP - czujnik do pomiaru przemieszczeń x, y, z	1	1	2	2	1
KK - czujnik do pomiaru przemieszczeń kątowych względem osi x, y, z	1	1	1	1	1
KA - czujnik do pomiaru przyspieszeń x, y, z	1	1	1	1	1
KO - czujnik do pomiaru odkształceń (tensometry)	1	1	1	1	1
KG - geodezyjny punkt pomiaru przemieszczeń x, y, z	1	1	1	1	1
KT - czujniki do pomiaru temperatury materiału konstrukcji	1	1	1	1	1

Uwagi:
 W tabeli zestawiono wymaganą liczbę czujników (punktów) pomiarowych dla jednego dźwigara.
 W konstrukcji jest 8 dźwigarów.
 PG – pas górny, PD – pas dolny, K – krzyżulec, S – słupki, Z – zwiotrowania

Czujniki monitorujące otoczenie – środowisko konstrukcji:	S1	S2	S3	S4	S5	S6
ST - czujnik do pomiaru temperatury powietrza	+	+	+	+	+	+
SH - czujnik do pomiaru wilgotności względnej	+	+	+	+	+	+
SC - czujnik do pomiaru ciśnienia atmosferycznego	+	+	+	+	+	+
SR - wskaźnik punktu rosy	+	+	+	+	+	+
SW - czujnik do pomiaru kierunku i siły wiatru	+	+	+	+	+	+
SP - czujnik do pomiaru promieniowania/ustłonecznienia	+	+	+	+	+	+
SO - czujnik określający opad atmosferyczny i jego ilość (deszcz, śnieg, grad)		+				
SF - punkt pomiarowy wysokości lustra wody (wodowskaz)				+	+	+
SV - czujnik do pomiaru szybkości przepływu wody, wielkości przepływu				+	+	+
SD - punkt dozoru wizyjnego	+	+	+	+	+	+

Czujniki/punkty monitorujące obciążenia użytkowe mostu:	M1	M2	M3
M1 - czujnik identyfikujący tabor kolejowy	+		+
MP - czujnik liczący osie	+		+
MV - czujnik do pomiaru prędkości taboru	+		+
MO - czujnik określający obciążenie od osi	+	+	+
MT - czujnik do pomiaru odkształceń toru (tensometry)	+	+	+

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

